

Важна информация за собствениците на кладенци

С преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ПЗР към ЗИД на ЗООС, обн. ДВ. бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.), са направени изменения и допълнения в Закона за водите, отнасящи се до регистрацията на водоземните съоръжения за подземни води и кладенците за задоволяване на собствени потребности.

Съгласно разпоредбата на чл. 41, ал. 1 от ПЗР към ЗИД на ЗООС е предвидена възможност собствениците на водоземни съоръжения за подземни води изградени, до 28 януари 2000 г. и на водоземни съоръжения, изградени до 23 декември 2016 г., за които не са издадени разрешения за строеж и които не са вписани в регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите, в срок до две години от влизането в сила на закона (до 27.11.2020 г.), да подадат в Басейнова дирекция според населеното място (списък с населените места в община Сливен и обхвата на Басейновите дирекции се намира най-долу в документа) заявление за вписване.

Към заявлението се прилагат документи, посочени в § 41, ал. 2 от (ПЗР към ЗИД на ЗООС). Образец на заявлението за регистрация на водоземните съоръжения за подземни води в гратисния период, ще бъде налично на сайта на Басейнова дирекция Източноевропейски район – Пловдив: www.earbd.bg, Басейнова дирекция Черноморски район – Варна: www.bsbd.org, Басейнова дирекция „Дунавски район“ – Плевен: www.bd_dunav.org, след определяне на такса за вписване в Тарифата по чл. 72 от ЗООС.

С § 41, ал. 7 от ПЗР към ЗИД на ЗООС е въведено основание собствениците на **кладенци за задоволяване на собствени потребности на гражданите**, разположени в границите на населените места и селищните образувания, **за които до влизането в сила на този закон (27.11.2018 г.) не са подадени заявления за вписване в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5 от Закона за водите, в срок до две години от влизането му в сила** да подадат в съответната басейнова дирекция заявление за вписване в регистъра, което съдържа информацията за регистриране на изграден кладенец.

Образец на заявлението за регистрация на водоземните съоръжения - кладенци за задоволяване на собствени потребности в гратисния период, са налични на официалната интернет страница на Басейновата дирекция.

Съгласно § 42 на ПЗР към ЗИД на ЗООС, водоземните съоръжения за подземни води изградени до 23 декември 2016 г., за които няма издадени строителни книжа, са търпими строежи по Закона за устройство на територията и не подлежат на премахване и забрана за ползване, когато са вписани в регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите.

Разяснения по Закона за водите, свързани с кладенците за задоволяване на собствените потребности на гражданите.

На основание чл. 43, ал. 2 от Закона за водите (ЗВ) физическите лица - собственици или ползватели на **недвижим имот, разположен в границите на населените места и селищните образувания**, имат право на безвъзмездно водоземане до 10 куб.м на денонощие за собствени потребности от намиращите се в него повърхностни и подземни води, както и в случаите на ползване на индивидуални системи за отопление и/или охлаждане с обща инсталирана мощност до 50 kW. използващи като първичен енергиен източник енергията на сухите зони в земните недра и на подземните води е температура до 20 °C с изключение на минералните води.

Съгласно чл. 43, ал. 3 от ЗВ разпоредбата на чл. 43, ал. 2 от ЗВ:

1. се прилага за водоземане от подземни води **в рамките на определените** в плановете за управление на речните басейни и обявени в интернет страниците на басейновите дирекции **максимални водни обеми за землището на всяко населено място, които не могат да бъдат по-големи от 50 на сто от разполагаемите ресурси на първото от повърхността подземно водно тяло**;
2. не се прилага при водоземане от минерални води.

По смисъла на §1, ал. 1, т. 71 от Допълнителните разпоредби на Закон за водите "Собствени потребности на гражданите" са потребностите от вода за домакински цели, както и за водопой на животни и за поливане в границите на собствения имот, **с изключение на потребностите от вода за извършването на стопанска дейност и упражняване професия или занаят.**

Видно от разпоредбите на закона за да бъде определен един кладенец като кладенец за собствени потребности на гражданите трябва да са изпълнени едновременно следните условия:

1. Кладенецът да е разположен в границите на населено място или селищно образувание.

Територията на населеното място се определя съгласно легалната дефиниция на понятието, дадена в §5, т. 6 от допълнителните разпоредби на Закон за устройство на територията и е селищната територия, обхваната от границите му (строителните му граници), определени с устройствен план без да се включва землището.

Селищните образувания са територии извън строителните граници на населените места, устроени за осъществяване на специфични функции, които са определени със строителни граници, но нямат постоянно живеещо население. Наименованието на селищното образувание се определя с акта за неговото образуване (чл. 3 и чл. 22 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България).

2. Кладенецът да е изграден в собствения имот на гражданина и да се ползва само за нуждите на домакинството му.

3. Кладенецът да е изграден в първото от повърхността водно тяло (чл. 43, ал. 3 от ЗВ).

4. От кладенеца да не се черпи повече от 10 куб.м.на денонощие (чл. 43, ал. 2 от ЗВ).

Съгласно чл. 89, ал. 4, т. 1 от Наредба № 1 от 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, съоръженията (в това число кладенци) за водовземане от подземни води са строежи по смисъла на ЗУТ. **Кладенецът за собствени потребности на гражданите е строеж 6-та категория** и трябва да има разрешение за строеж (чл. 46, ал. 1 и чл. 137, ал. 1, т. 6, вр. чл. 147, ал. 1, т. 1 от Закона за устройство на територията).

Специфичните изисквания за определяне на местоположението на кладенците:

Кладенците трябва да бъдат така разположени в имота на гражданина, че:

- да не са в близост до източници, които могат да замърсят водата в кладенеца (септични ями, външни тоалетни, места за съхранение на тор, места за отглеждане на животни и др.);
- да не са в близост до границата на съседен имот, тъй като в тези случаи наличието на кладенец в съседния имот може силно да влияе върху наличието и количеството на водата в кладенеца и възможността тя да се ползва;
- да са съобразени с други изисквания съгласно спецификата на терена.

Кладенецът се регистрира само ако са изпълнени следните условия:

1. Басейновата дирекция да е уведомена за намерението за изграждане на кладенец, вкл. да е предоставена информация за дълбочината му.

При получаване на такова уведомление директорът на БД задължително уведомява собственика, че предвиденият кладенец е водовземно съоръжение, за което е необходимо издаването на разрешително за водовземане чрез ново съоръжение, **когато не е изпълнено което и да е от посочени те по-горе условия.**

2. Изградени кладенци се включват в регистъра на кладенците за задоволяване на собствените потребности на гражданите, само когато БД е уведомена за изграждане на кладенеца и когато кладенецът отговаря на посочените по-горе условия.

С § 41, ал. 7 от ПЗР към ЗИД на Закон за опазване на околната среда е въведено основание собствениците на кладенци за задоволяване на собствени потребности на гражданите, разположени в границите на населените места и селищните образувания, за които до влизането в сила на този закон (27.11.2018 г.) не са подадени заявления за вписване в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5 от Закона за водите, в срок до две години от влизането му в сила да подадат в съответната басейнова дирекция заявление за вписване в регистъра. което съдържа информацията за регистриране на изграден кладенец.

Целта на регистрирането на кладенците и последствията, които би имало нерегистрирането им, са следните:

Законът за водите разрешава водоземане от подземни води за задоволяване на собствени потребности на гражданите в рамките на определените в плановете за управление на речните басейни и обявени в интернет страниците на басейновите дирекции максимални водни обеми за землището на всяко населено място, които не могат да бъдат по-големи от 50 на сто от разполагаемите ресурси на първото от повърхността подземно водно тяло.

Останалите 50% от разполагаемите ресурси се разпределят, чрез издаване на разрешителни по реда по Закона за водите за питейно-битово водоснабдяване, селскостопански, промишлени и други цели.

В Плановете за управление на речните басейни са включени и публикувани на интернет страниците на басейновите дирекции, ресурсите на подземните води от първото от повърхността водно тяло в района на всяко населено място и водните количества, допустими за черпене от кладенци за задоволяване на собствените потребности на гражданите в това населено място.

В значителна част от населените места в България броят на кладенците е няколкократно по-голям от броя на кладенците, за които може да бъде гарантирано водно количество, в рамките на определените 50% от ресурсите от подземни води в района на населеното място.

В тези случаи кладенците могат да пресъхнат целогодишно или в определен период от годината или при водоземане за стопански цели, разрешавано за останалите 50% от ресурсите.

Населени места в община Сливен в обхвата на Басейнова дирекция – Източнобеломорски район – гр. Пловдив:

гр. Сливен, гр. Кермен, с. Младово, с. Николаево, с. Скобелево, с. Бозаджии, с. Биково, с. Гавраилово, с. Бинкос, с. Струпец, с. Чинтулово, с. М. Чочовени, с. Селиминово, с. Г. Чочовени, с. Злати войвода, с. Старо село, с. Ковачите, с. Самуилово, с. Гергевец, с. Глуфишево, с. Мечкарево, с. Панаретовци, с. Тополчане, с. Калояново, с. Ж. Войвода, с. Камен, с. Крушаре, с. Чокоба, с. Бяла, с. Вълген, с. Новачево, с. Градско, с. Блатец, с. Глушник, с. Драгоданово, с. Трапоклово, с. Г. Александрово, с. Сотиря.

Населени места в община Сливен в обхвата на Басейнова дирекция – Дунавски район – гр. Плевен: с. Стара река, с. Божевци, с. Средорек, с. Зайчари, с. Изгрев

Населени места в община Сливен в обхвата на Басейнова дирекция – Черноморски район – гр. Варна: с. Ичера, с. Раково.